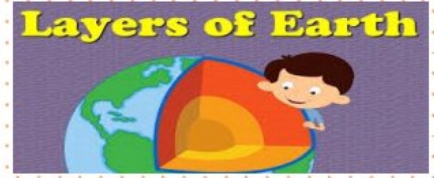

ਪਾਠ:1 ਵਾਤਾਵਰਨ

ਪ੍ਰ.1 ਖਾਲੀ ਥਾਵਾਂ ਭਰੋ:-

1. ਮੈਂ ਧਰਤੀ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਉਪਰਲੀ ਪਰਤ ਹਾਂ, ਮੇਰੇ ਅੰਦਰ ਸਿਲੀਕਾਨ ਅਤੇ ਐਲੂਮੀਨੀਅਮ ਤੱਤ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹਨ। ਮੇਰਾ ਨਾਂ _____ ਹੈ।
2. ਮੈਂ ਤਿੰਨਾਂ ਮੰਡਲਾਂ ਦੇ ਮੇਲ ਨਾਲ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹਾਂ। ਮੈਨੂੰ _____ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
3. ਵਾਯੂਮੰਡਲ ਦੀ 99% ਹਵਾ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਤੱਕ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿੱਚ ਹੈ।
4. ਵਾਤਾਵਰਨ ਨੂੰ _____ ਮੰਡਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।
5. ਧਰਤੀ ਦੀ ਸਤ੍ਹਾ ਦਾ _____ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਭਾਗ ਪਾਣੀ ਨੇ ਘੇਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਪ੍ਰ.2 ਸਹੀ ਮਿਲਾਨ ਕਰੋ:-

(ੳ)

1. ਸੀਲੀਕਾਨ ਅਤੇ ਮੈਗਨੀਸ਼ੀਅਮ
2. ਗਲੋਬਲ
3. ਸਿਆਲ
4. ਹਵਾਈ ਗਿਲਾਫ
5. ਜੀਵ ਮੰਡਲ

(ਅ)

1. ਪਿੰਡ
2. ਸੀਮਾ
3. ਤਿੰਨਾਂ ਮੰਡਲਾਂ ਦਾ ਸੁਮੇਲ
4. ਵਾਯੂਮੰਡਲ
5. ਸਭ ਤੋਂ ਉਪਰਲੀ ਪਰਤ

ਪ੍ਰ. 3 ਸਹੀ/ਗਲਤ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਲਗਾਓ:-

1. ਵਾਤਾਵਰਨ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ, ਭੂਮੀ ਅਤੇ ਪੇੜ-ਪੌਦੇ ਆਦਿ ਤੱਤ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ()
2. ਵਾਤਾਵਰਨ ਦੇ ਜਲ ਮੰਡਲ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਦਲਾ ਬਦਲੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ()
3. ਅਪਰਦਨ ਇੱਕ ਧੀਮੀ ਗਤੀ ਨਾਲ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੈ। ()
4. ਕਿਸੇ ਥਾਂ ਦੇ ਜੀਵ ਮੰਡਲ ਅਤੇ ਉਥੋਂ ਦੇ ਭੌਤਿਕ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਪਰਿਸਥਿਤੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ()
5. ਸਿੰਧੂ ਘਾਟੀ ਸਭਿਅਤਾ ਸਭ ਤੋਂ ਪੁਰਾਣੀ ਸਭਿਅਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ। ()

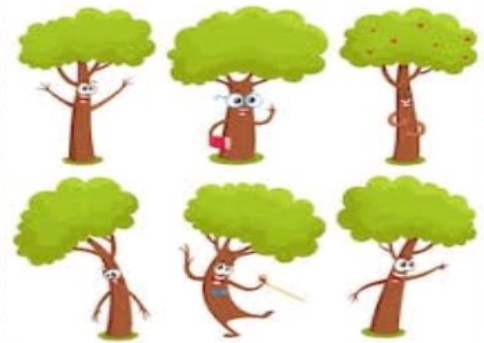
ਪ੍ਰ 4. ਸਹੀ ਵਿਕਲਪ ਚੁਣੋ:-

1. ਮੰਨ ਲਵੋ ਤੁਸੀਂ ਸਮੁੰਦਰ ਦੇ ਕੋਲ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋ। ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਨਾ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਰਹੇਗਾ?

- 1 ਖੇਤੀ ਕਰਨਾ ()
- 2 ਡੇਅਰੀ ਫਾਰਮ ()
- 3 ਮੁਰਗੀ ਪਾਲਨ ()
- 4 ਮੱਛੀਆਂ ਫੜਨਾ ()

2. ਭਰਵੀਂ ਗਰਮੀ ਦਾ ਦਿਨ ਸੀ। ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਛੁੱਟੀਆਂ ਚੱਲ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਬਹੁਤ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਸਕੂਲ ਪਹੁੰਚੇ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਰੇਲੀ ਕੱਢੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਦੀ ਸਾਂਭ ਸੰਭਾਲ ਬਾਰੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਕੀਤੇ। ਇਸ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਦੱਸੋ ਕਿ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜਾ ਦਿਵਸ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ?

1. ਵਾਤਾਵਰਨ ਦਿਵਸ ()
2. ਮਹਿਲਾ ਦਿਵਸ ()
3. ਅਜ਼ਾਦੀ ਦਿਵਸ ()
4. ਗਣਤੰਤਰ ਦਿਵਸ ()

3. ਇਸ ਪ੍ਰਾਣੀ ਨੇ ਵਾਤਾਵਰਨ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਤਬਦੀਲੀ ਲਿਆਂਦੀ ਹੈ। ਇਸਦੇ ਯਤਨਾਂ ਸਦਕਾ ਹੀ ਪੂਰਾ ਸੰਸਾਰ ਇੱਕ ਗਲੋਬਲ ਪਿੰਡ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਾਣੀ ਕੌਣ ਹੈ?

ੳ)

ਅ)

ੲ)

4. ਹੇਠ ਦਿਤੇ ਚਿੱਤਰਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਦੱਸੋ ਕਿ ਇਹ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਾਯੂਮੰਡਲ ਦੇ ਕਿਸ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਵਾਪਰਦੀਆਂ ਹਨ?

ੳ) ਸਮਤਾਪ ਮੰਡਲ

ਅ) ਅਸ਼ਾਂਤੀ ਮੰਡਲ

ੲ) ਤਾਪ ਮੰਡਲ

ਸ) ਸਮਵਰਤੀ ਮੰਡਲ

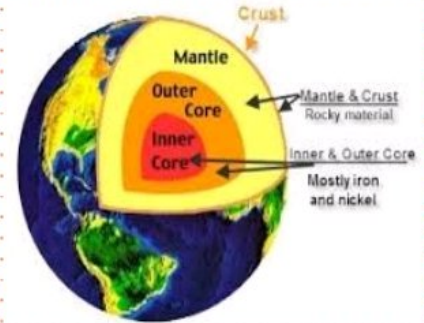
5. ਚਿੱਤਰ ਦੇਖ ਕੇ ਦੱਸੋ ਕਿ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਿੱਕਲ ਧਰਤੀ ਦੇ ਕਿਸ ਪਰਤ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?

(ੳ) ਸਿਆਲ

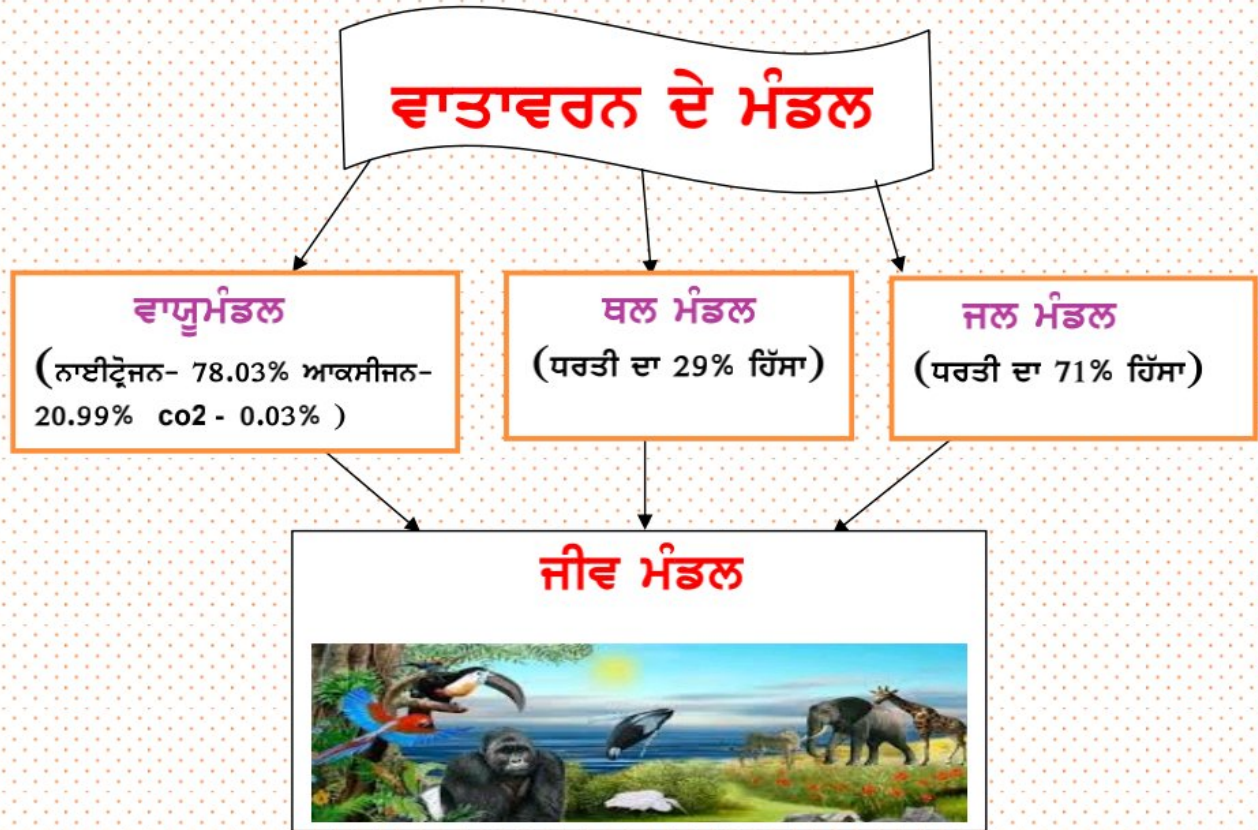
(ਅ) ਸੀਮਾ

(ੲ) ਨਾਈਫ

(ਸ) ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

6. ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਮਾਇੰਡ ਮੈਪ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਵਾਤਾਵਰਨ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਡਲਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।

.....

.....

.....

.....

.....